

To landsbyer vil spare energi i hvert et hus

4000 kilowatttimer om året – eller ca. 5000 skattefrie kroner. Det er, hvad en gennemsnits husstand i de to landsbyer Sdr. Vium og Lyne kan spare ved at isolere på loftet, isolere alle rør, skifte pumper ud og slukke for de apparater, der ikke er i brug.

Gratis energitjek

Lyne og Sdr. Vium tæller i alt 300 husstande, og de har alle sammen fået tilbud om et gratis energitjek af boligen. På få måneder har 125 takket ja, og en del af dem er allerede begyndt at plukke af de lavthængende frugter, som energikonsulent Line Nørmark fra Scanenergi har peget ud.

- Noget er meget enkelt og billigt, og så er der nogle lidt større løsninger med isolering og med at installere en varmepumpe. Men det fælles er, at investeringen tjener sig hjem i løbet af få år, fortæller Line Nørmark.

Besparelser overalt

Hun kan finde besparelser overalt. Selv hos Morten Petersen, der selv forhandler udstyr til vedvarende energi, og har installeret alt til faget hørende i sit eget hus. Han har solceller, solvarme og jordvarme og bruger i alt 15.000 kilowatttimer om året til varme og el i det 450 kvm store hus. Solcellerne producerer 6000 kilowatttimer.

Morten Petersen viser stolt sine installationer frem, men Line Nørmark behøver ikke at kigge længe for at få øje på forbedringer.

Rørene til varmtvandsbeholderen er ikke isoleret. Det er en kæmpe energisluger.

- Hvis du isolerer, sparer du 150 kilowatttimer om året pr. meter. Her er hurtigt 16 meter, lyder vurderingen fra Line Nørmark.

Morten Petersen behøver ikke en stor lommeregner for at regne ud, at der er 1500 kr. at spare blot ved at montere rørsåle ude i værkstedet.

Til pumperne

Lines næste falkeblik falder på pumperne. Den ene er en gammel model, som kører med samme kraft døgnet rundt. De nye typer er styret efter behov, og bruger 1000-1500 kilowatttimer mindre om året. Så en investering på 3500 kr. tjener sig selv hjem på kort tid.

Huset er fint isoleret og udnytter varmen glimrende, så her er ikke noget at komme efter. I stedet går Line på jagt efter standby-strøm. Første offer er den store fladskærm i stuen. Den bliver frikendt. Måleren afslører, at det koster sølle 8 kr. om året at have fjernsynet på standby.

Til gengæld er det bid ved det ældre fjernsyn oppe i soveværelset. Det koster 400 kr. om året at have sluttet det til stikkontakten året rundt, og Morten skynder sig at hive stikket ud. Dagens nemmeste besparelse.

- Jeg vidste næsten på forhånd, at Line ville finde noget. Det er spændende at se, hvor meget hver enkelt kan gøre, siger Morten Petersen.

Han er selv engageret i projektet i Sdr. Vium og håber blandt andet at kunne hjælpe med at skaffe billige materialer til beboerne.

- Jeg har jo kontakt med mange leverandører, og alt andet lige må det være billigere at vi laver et stort indkøb sammen end at vi hver for sig køber et par sparepærer eller en timer. Jeg tror, der er mange penge at spare, hvis vi kan organisere det, forklarer Morten Petersen.

Glødepærer og spot

En anden lavthængende frugt i mange boliger er glødepærer og halogenspot. Dem kan det betale sig at skifte ud med energipærer eller LED-lys. En praktisk løsning er at gøre det løbende, så man ikke skal ud at investere mange hundrede kr., men bruger et mindre beløb i ny og næ. De nye lyskilder giver overskud med det samme, fordi de bruger langt mindre strøm og holder længere. Line Nørmark er glædeligt overrasket over den store interesse for energirenovering i Sdr. Vium og Lyne. Når hun har besøgt folk, sender hun en rapport, og det alene giver mange positive tilbagemeldinger.

- Jeg skal følge op på alle rapporter, men inden jeg har gjort det, er mange allerede gået i gang. Der er stor interesse for projektet, smiler Line Nørmark.

Fælles varmforsyning

Hun og kollegerne i Scanenergi laver energitjek i Sdr. Vium og Lyne frem til foråret 2015. Så kommer næste del af projektet: Muligheden for at etablere en fælles energiforsyning. Det er absolut kun på idéplanet men tanken er at lave et stort solcelleanlæg eller måske en række jordvarmeanlæg, som er fælleseje. På den måde skal den enkelte husstand ikke investere et stort beløb, men betaler af på anlægget over den daglige drift.

Konkurrence

De to energilandsbyer er udvalgt efter en konkurrence, hvor alle landsbyer i kommunen havde mulighed for at byde ind. Afgørende for valget blev det lokale engagement. Aktive folk i de to landsbyer har arbejdet med vedvarende energi gennem flere år.

Energilandsbyer

Energilandsbyerne Sdr. Vium og Lyne blev udpeget i september 2013. Målet er, at de to byer er selvforsynende med vedvarende energi med udgangen af 2016. I løbet af 2014 skal de spare 30-50 % på energien ved energirenovering. Senere skal der laves minianlæg, som forsyner byerne med varme. Projektet er støttet af den lokale aktions gruppe LAG og af Ringkøbing – Skjern Kommune.